

Det kgl. Landhusholdningsselskabs Generalforsamling.

Den 15de December 1893.

Præsidenten, Kammerherre Castenschiold aabnede Generalforsamlingen med at meddele Udfaldet af de foretagende Valg og dertil at udtale følgende:

Til Præsident var Kammerherre C. Lüttichau valgt med 134 St.

Kammerherre Lüttichau havde desværre ikke set sig i Stand til at komme tilstede, men der var modtaget Meddelelse om, at han modtager Valget. Gjennem en Aarrække har Kammerherren været Medlem af Selskabets Bestyrelsesraad og har som saadan taget livlig Del i Selskabets Anliggender; derhos har han endvidere i lang Tid været Formand for den jydsk Fællesforening. Gjennem disse Virksomheder har Kammerherren indhøstet et stort Fond af Erfaringer, som nu ville komme Selskabet tilgode i hans ny Stilling, som man maa haabe vil tiltale ham, saa at Selskabet i længere Tid kan gjøre Regning paa at se ham deltage i Ledelsen af den betydelige Virksomhed, som Selskabet nu udfolder.

Idet Selskabet saaledes byder Kammerherre Lüttichau velkommen, tager det samtidig Afsked med den afgaaende Præsident, Hs. Excellence Lehnsgreve Danneeskjold-Samsøe, som nu, efter at have siddet 12 Aar i Præsidiet, har ønsket at træde tilbage. De Herrer have ofte set ham præsidere i Selskabets Møder og ved dets Generalforsamlinger og ved Selvsyn overbevist sig om, med hvilken Iver og Dygtighed han har udført sit Hverv. Excellencen har taget ivrig Del i alle Selskabets Arbejder og har ved sin Velvillie og smukke Optræden erhvervet sig ikke alene sine nærmeste Kollegers, Præsidenternes, men ogsaa det hele Bestyrelsesraads Højagtelse. Der har saa vel i Præsidiet som i Bestyrelsesraadet ofte været meget vanskelige Sager under Forhandling, men Excellencen

har altid som ledende Præsident forstaaet at føre Sagerne igjennem, og Taleren troede at turde sige til Ære for Landhusholdningsselskabet. Iforgaars præsiderede Excellencen for sidste Gang i et Præsidentmøde og igaar for sidste Gang i et Bestyrelsesmøde, og den Afsked, man her tog med ham, viste, at man nødvendig saa ham forlade Pladsen som Præsident. Taleren vilde her ved Generalforsamlingen bringe Lehns greve Danne-skjold-Samsøe Selskabets Tak for den Tid, han har taget Del i Ledelsen af dets Virksomhed og tillige udtale en Tak, fordi han paa Bestyrelsens Anmodning har givet Tilsagn om fremdeles at ville vedblive at virke i de af Selskabets Udvalg, af hvilke han allerede er Medlem. Excellencens Stilling som Medlem af Landstinget har heller ikke haft en ringe Betydning for Selskabet, idet Selskabet gennem ham har staaet i stadig Rapport til Lovgivningsmagten. Ogsaa herfor bringes der ham Selskabets Tak. (Samtlige Tilstedeværende gave deres Tilslutning til denne Udtalelse tilkjende ved at rejse sig).

Til Medlemmer af Bestyrelsesraadet vare valgte ved almindelig Stemmegivning:

Hofjægermester Vind og Godsinspektør Tilemann hver med 121 St., Forpagter Bokelmann med 120 St., Etatsraad Valentiner med 119 St., fhv. Forpagter Valentiner med 118 St. og Greve L. Reventlow med 50 St.

De 5 førstnævnte Valg ere Gjenvalg, medens Greve L. Reventlow er valgt i Stedet for Kammerherre Lüttichau. Landhusholdningsselskabet hilser Greve Reventlows Valg med Glæde. Greven er Formand for Maribo Amts landøkonomiske Forening, der ofte indtager en sideordnet Stilling med de tre Fællesforeninger: den sjællandske, den fynske og den jyske. De tre sidstnævnte Foreningers Formænd have hidtil altid været Medlemmer af Bestyrelsesraadet, og ved Greve Reventlows Valg er nu Maribo Amts landøkonomiske Forening, der som sagt ofte indtager en lignende Stilling som Fællesforeningerne, paa samme Maade bleven knyttet til Bestyrelsesraadet.

Til Medlemmer af Bestyrelsesraadet ere valgte af Landboforeningerne:

for Rtingkjøbing Amt: Gdjr., Direktør P. Noes, Rindumkjær-
gaard,
— Ribe — Forstander N. Pedersen, Ladelund-
gaard,
— Vejle — Etatsraad Eckardt, Ørumgaard,
— Mariebo — Kammerjunkeren v. Rosen, Christianssæde,

for Sorø Amt: Godsejer P. de Neergaard, Førslevgaard,
— Præstø — Forpagter Thalbitzer, Thurebyholm.

Førstnævnte er valgt i Stedet for Forpagter Beck, Marse-
lisborg; de 5 sidste Valg ere Gjenvalg. De mindre Landbruger-
eres Landboforening i Sorø og tilgrænsende Amter har ikke
indsendt Stemmeseddel.

Til Revisor er valgt Etatsraad de Neergaard med 71
St. Den Revisor, hvis Funktionstid var udløben, var Etatsraad
Koch, Vemmetofte. Han har i en lang Aarrække varetaget
Hvervet som Revisor og ønskede nu at fratræde. Selskabet
bringer ham herved sin Tak for hans lange Virksomhed.

Til Medlem af Bestyrelsen for »Fond til Landmænds Ud-
danneelse« var valgt Lektor, Dr. phil. O. T. Christensen
med 102 St.

Til Sekretær var valgt Forpagter, Landbrugskandidat
R. Schou med 106 St.

Det har været vanskeligt at faa Sekretærpladsen endelig
besat, efter at Capitain la Cour fratraadte som Sekretær.
I det forløbne Aar har Konsulent Bøggild været konstitueret,
og har derved havt et overordentlig stort Arbejde at udføre i
sin dobbelte Stilling. Der har hævet sig stærke Stemmer imod
at Konsulent Bøggild skulde gaa over til at blive Sekretær,
og Konsulent Bøggild har heller ikke selv ønsket at beholde
denne Stilling; idet han nu fratræder som konstitueret Sekre-
tær bringer Selskabet ham en varm Tak for den Iver og Dyg-
tighed, hvormed han har udført Sekretærens Funktioner, som
altsaa nu overtages af Hr. Schou, der i det sidste halve Aar
har deltaget i Kontorforretningerne for at sætte sig ind i For-
retningsgangen og hele Selskabets Virksomhed, som jo er
meget omfattende. Paa Selskabets Vegne vilde Taleren byde
Hr. Schou velkommen og udtale det Haab, at han efterhaan-
den maatte arbejde sig frem til at kunne tage Gjerningen op
saaledes, at han kunde blive en værdig Efterføtger efter Sel-
skabets gamle Sekretær, Capitain la Cour.

Til Medlem af Bogudvalget har Bestyrelsesraadet gjen-
valgt Capitain la Cour og til Medlemmer af Belønnings-
udvalget gjenvalgt Kammerjunker v. Rosen og Hofjæger-
mester Vind.

Selskabets Medlemstal var ved Aarsberetningens Slut-
ning, den 31. Marts 1893, 778; i Aarets Løb er der indtraadt
39 nye Medlemmer, men afgaaet ved Døden eller udmeldt 37,
saa at altsaa Medlemstallet for Øjeblikket er 780.

Det foregaaende Aars Regnskab var revideret og befundet
rigtigt, hvorefter Bestyrelsesraadet havde givet Decharge derfor.

Redskabs og Maskinprøver samt Uddeling af Medailler.

Præsidenten. Landhusholdningsselskabet vil i Henhold til, hvad der tidligere er besluttet, foranstalte aarlige Prøver afholdte med de Maskiner og Redskaber, som det maatte have Interesse at faa prøvet.

Som det vil erindres, er der blevet foretaget omfattende Prøver med Petroleumsmotorer, som nu, hvad Konstruktionen angaar, ere komne saa vidt fremad, at man havde den Tro, at de kunde træde i Stedet for Dampmaskiner, fremfor hvilke de have mange Fordele. Der foreligger en trykt Beretning om de afholdte Prøver, hvoraf man vil se, at som Dommere fungerede de Herrer Statskonsulent Dencker og Docent Hannover samt Taleren, der ved denne Lejlighed vilde bringe de to nævnte Herrer en Tak for det Arbejde og den Tid, de have anvendt paa denne Sag. Det Resultat, hvortil man kom ved Prøven, var, at Petroleumsmotorerne fuldtud ere skikkede til det Brug, hvortil de ere bestemte, og Dommerne indstillede til Landhusholdningsselskabet, om der ikke kunde blive stillet Belønninger i Form af Medailler til Raadighed ved disse Prøver. Landhusholdningsselskabet viste sig i saa Henseende meget imødekommende, og det har ladet præge en Medaille, som nu for første Gang uddeles her ved denne Generalforsamling. I Henhold til den af Dommerne gjorte Indstilling er

Sølvmedaille af første Klasse tilkjennt:

Grob & Co. ved N. Nissen, Kjøbenhavn.

Sølvmedaille af anden Klasse, tilkjennt:

Burmeister & Wain,

Hornsby & Co. ved H. Rothenborg, Kjøbenhavn.

Taleren vilde benytte Lejligheden til at bringe de Herrer Fabrikanter og Udstillere en Tak, fordi de mødte ved Prøven med deres Maskiner. Det er jo betydelige Omkastninger, som ere forbundne med at give Møde ved Prøverne; men de Herrer haabe, at det indvindes igjen, naar deres Maskiner blive bekendte. Udgiften er imidlertid vis, medens Indtægten er uvis, og Fabrikanter og Udstillere fortjene derfor Tak, fordi de have givet Møde.

Om Selskabets almindelige Viksomhed i det forløbne

Aar aflagde derpaa den konstituerede Sekretær, Konsulent Bøggild følgende Beretning:

Af Selskabets Aarsberetning var der som sædvanlig trykt 3500 Explr. og af 5te Bind af Landboskrifter: »Sygdomme hos Landbrugsplanter foraarsagede af Snyltesvampe« af E. Røstrup, 2000 Explr. Med Indenrigsministeriets Samtykke er derhos anskaffet og omsendt til Medlemmerne 4de Beretning om den under Indenrigsministeriet sorterende landøkonomiske Konsulentvirksomhed, omfattende Aaret 1891—92. Endvidere er Beretning om Kjødforsendelserne til England i Foraaret og Sommeren 1893 af Konsulent J. Arup i Newcastle og Beretning fra Slagteriinspektør Fabricius ved Kjødexporten i København trykt i 1200 Explr., Beretning om Klidanalyser ved Prof. V. Stein, trykt i 2000 Explr.

Til Uddeling er anskaffet en Del landøkonomiske Skrifter, og der er i Efteraaret afholdt et Foredrag.

Under Selskabet tjener for Øjeblikket 82 Landvæsenslærlinge paa større Gaarde og 4 Landvæsenslærlinge paa mindre Gaarde; hertil kommer endvidere 12 Foderlærlinge, saa at Selskabet altsaa i Øjeblikket har 98 Lærlinge. Dagbøgerne fra Landvæsenslærlingene ere gennemgaaede og bedømte af Justitsraad J. V. T. Hertel og Dagbøgerne fra Foderlærlingene af Konsulent Bøggild.

Til Udstillinger er der ydet 700 Kr., idet Foreningen til Fjerkræavlens Fremme har erholdt 200 Kr. som Bidrag til Præmier ved den i Sommer i København afholdte Fjerkræudstilling, og til Bygudstillingen i Industriforeningens Lokaler i København er der ligesom de foregaaende Aar ydet 500 Kr.

Hvad Hædersbelønninger for Landboflid angaar, da har Husmand Søren Peder Christiansen af Horsbøl, Grindsted Sogn, Ribe Amt, og Husmand Niels Peter Troelsen af Arnborg Sogn, Hammerum Herred, Ringkjøbing Amt hver erholdt Selskabets 3die Sølvbæger.

Til Regjeringen er afgivet en stor Del Betænkninger.

Forstander Tuxen (Malling Landbrugsskole) ønskede at vide, hvorledes det i det Hele taget stillede sig med det interessante Forsøg, der var gjort med Landvæsenslærlinge paa mindre Gaarde.

Capitain la Cour. Den Gren af Lærlingeinstitutionen, som der ønskes Oplysning om, blev, som man vil vide, sat i Gang for en Del Aar siden, fordi man mente, det vilde være tjenligt for Gaardmandssønner, der havde Udsigt til at vende tilbage til Fædrengaarden eller til en lignende Ejendom og tage den i Brug, at komme ud at lære noget paa en af de

mange veldrevne Bøndergaarde, som nu findes her i Landet, og hvor de Paagjældende tillige ved at leve sammen med Familien bleve stillede paa en væsentlig anden Fod end Lærlingene paa de større Gaarde. Det var med ikke ringe Forventning, at man iværksatte denne Foranstaltning, men den har ikke fundet den Tilslutning, som man havde haabet. Om Grunden hertil turde Taleren ikke udtale sig bestemt, men da Taleren vidste, at denne Sag laa den ærede Forespørger meget paa Sinde, eftersom han jo havde rejst den i den jydsk Fællesforening, skulde han ikke undlade at paapege, hvad han antog, der laa til Grund for det mindre gode Resultat, der var fremkommet. Den væsentlige Grund er vistnok den, at det nu ingenlunde er vanskeligt for de Bøndersønner, der have Udsigt til at vende tilbage til Fædrengaarden og blive i Bondebruget, at finde Plads paa veldrevne Gaarde gjennem de Bekjendtskaber, der stiftes paa Højskoler og Landboskoler, og desuden har en stor Del af disse Folk ofte Lyst til, inden de vende tilbage til Bondebruget, at aflægge Besøg paa en Herregaard eller en større Gaard for at blive bekjendt med den mere omfattende, den mangesidige Virksomhed, som findes dér, og det kan jo heller ikke nægtes, at et Besøg paa et saadant Sted frembyder væsentlige Fordele, idet det hele Arbejde dér maa holdes i en fastere Gænge end det i Reglen lader sig gjøre paa mindre Gaarde. Ved Siden deraf vilde Taleren ikke undlade at nævne, da det muligvis ellers vilde blive sagt fra anden Side, at en Grund kunde det ogsaa være, at man mener, at der kræves et for stort Regnskab af disse Folk. Taleren vilde nødig rejse en Diskussion om dette Spørgsmaal, men kun sige, at naar der ankes over, at det Regnskab, som fordres ført, er for vidtløftigt — Selskabets Medlemmer kjende det; det er udarbejdet af Hr. Iversen og har været underkastet en meget skarp Kritik og særlig af den Mand, som Selskabet i mange Aar har henvendt sig til angaaende slige Spørgsmaal: Hr. Hofjærgermester J. Friis, der har erklæret det for at være sundt, klart og godt i sit Princip — saa kunde det dog være, at det ikke er det, naar man har overvundet de første Vanskeligheder for at komme ind i det. Hr. Iversen — der selv har haft en mindre Ejendom — erklærer bestemt, at naar man indfører i sin Lommebog hver Dag de Oplysninger, som nødvendig maa optegnes i Ugens Løb, kræves der for at føre Regnskabet ikke mere end et Par Timers Arbejde Lørdag Aften eller Søndag Formiddag for at være à jour med det hele. Dette var de to Grunde, som Taleren i Øjeblikket var i Stand til at paapege som de væsentlige til,

at Institutionen ikke havde naaet den Tilslutning, som man kunde ønske. En yderligere Grund kunde maaske tilføjes, nemlig den — og det er hændet nogle Gange — at da de Paagjældende ligefrem blive betragtede som Medlem af Familien, knyttes der undertiden en nøjere Forbindelse med den, hvilket gjør, at man helst bliver dør og ikke vil gaa et andet Sted hen, og derfor træder ud af Selskabets Tjeneste.

Forstander Tuxen vilde takke Selskabet for det gode Stød fremad, som er blevet gjort hvad Regnskabet angaar ved Hr. Iversens Regnskab, men han forstod saa grumme godt, at det kan være vanskeligt at føre for disse Folk, fordi de i Reglen savne Vejledning til dets Førelse. Forsøget med Lærlinge paa mindre Gaarde kan ikke siges at være særlig opmuntrende, og her er et svagt Punkt. Bønderkarlene komme for lidt bort fra deres Hjem for at lære noget, og dog have de godt af det. Her er et Punkt, hvor der trænges til Hjælp, og hvor meget udmærket Lærlingeinstitutionen end har udrettet, har den dog næppe naaet sit Maal under den Form, hvori den hidtil har arbejdet.

Forpagter Bokelmann ønskede at vide, om det iaar var første Gang, at Aarsberetningen var sendt til Sogneraadene.

Capitain la Cour. Det har været Tilfældet i de sidste 7 à 8 Aar.

Om den agrikulturkemiske Virksomhed i det forløbne Aar aflagdes Beretning af Professor V. Stein, hvilken Beretning findes meddelt i forrige Hefte af Tidsskriftet.

I Anledning af et særligt Punkt i denne Beretning udtalte

Konsulent Bøggild, at det var ham bekjendt, at engelske Fabrikanter af Præservingemidler havde søgt at skaffe deres Præparater Indgang i Danmark, og han vilde derfor pointere, at man løber stor Risiko ved at benytte dem; særlig vilde han henstille til de danske Mejerier ikke at benytte dem, eftersom der ikke kan være Tvivl om, at det danske Smørs Anseelse i det hele vilde tabe, naar det af de engelske Kemikere blev konstateret, at saadanne Præservingemidler bleve indblandet i det danske Smør.

Om Selskabets Virksomhed paa Mælkeribrugets Omraade forelaa en Beretning fra Konsulent Bøggild.

Konsulenten havde været 70 Dage paa Rejse og holdt 10 Foredrag, været 7 Gange Dommer ved Smørudstillingerne paa Forsøgslaboratoriet, samt været Dommer og Foredragsholder ved Mælkeriudstillingerne i Nakskov og Hillerød. Endvidere har Konsulenten deltaget i en Del Møder af forskjellig Art, ført Tilsyn med Uddannelsen af Selskabets Foderlærlinge og

overværet Afgangsprøver for Mejerister paa Ladelundgaard og Dalum Mælkeriskoler; derhos har han besvaret Forespørgsler fra Mejersker, Mejerister og Landmænd og havde jævnlig i Vinterhalvaaret været tilkaldt af Smørhandlere og Mejerister for at bedømme og udtale sig om Kvaliteten af Smørproduktioner, hvorom Meningerne vare delte, ligesom han ogsaa efter Anmodning havde været Fabrikanter og Patenthavere behjælpelig med Raad vedrørende Spørgsmaal om Konstruktion af Mælkeriredskaber. Saa vel til »Tidsskrift for Landøkonomi« som til »Ugeskrift for Landmænd« har Konsulenten ydet Bidrag.

Ordningen af Videreuddannelsen af Mejersker og Mejerister, hvortil der første Gang bevilgedes 6000 Kr. paa Finantsloven for 1892—93, havde givet Konsulenten et ret betydeligt Arbejde. Den trufne Ordning havde viist sig formaalstjenlig, og Undervisningen hurtig baaret Frugt, idet Flertallet af de paagjældende Mejersker og Mejerister strax havde kunnet anvende, hvad de havde set og lært.

Fra 1. Maj har Landhusholdningsselskabet antaget en ældre erfaren Herregaardsmejerske, som skal være til Medlemmernes Disposition som Vikar, hvor Mejersken eller Mejeristen enten ved Bortrejse eller ved Sygdom for en Tid er forhindret i selv at varetage Gjerningen. Iaar havde Konsulenten uden Vanskelighed kunnet ordne Sagen saaledes, at hendes Tid har været fuldstændig optagen og fremdeles er det hele Vinteren, men hvor vidt det fremtidig skal kunne lykkes ham, vil afhænge af, om Medlemmerne ville paakalde hendes Assistance i saa betimelig Tid som mulig. Endelig skal nævnes, at der i Anledning af Mund- og Klovsygen har været antaget et Par Mejersker til at være til Raadighed for saadanne Medlemmer, som det blev pludselig forbudt at føre Mælken fra Gaarden. Disse Mejersker bleve imidlertid kun lidt anvendte, da Sygdommen heldigvis ikke fik stor Udbredelse; de have begge ved deres Udtrædelse af Selskabets Tjeneste faaet gode Pladser.

Om Maltbyg- og Hvedeudvalgets Virksomhed i Aaret 1893 var der af Forsøgslederen, Forpagter Sonne indsendt en Beretning, hvis Hovedindhold var følgende:

Bygforsøgene ere gennemførte efter en Plan, der er væsentlig forskjellig fra den, der hidtil har været fulgt, idet Undersøgelserne med Hensyn til den Indflydelse paa Afgrøderne, som Valget af Saatid, Saamængde samt Anvendelse af Radsaaning og Bredsaaning udøver, skjønnedes at kunne afsluttes med Aaret 1892. Udvalget har derefter optaget Spørgsmaalet om Valget af den for Dyrkningen mest formaalstjenlige Byg-

sort til Undersøgelse, og da man endvidere særlig maatte anse det for sandsynligt, at de Bygsorter, der i Landets mindre begunstige Byg-Egne ville være at foretrække til Dyrkning, ere at søge udenfor de egentlige Maltbygsorter, besluttedes det fra indeværende Aar at udvide Bygforsøgene til at omfatte ikke blot virkelige Maltbygsorter, men tillige forskellige 2radede Sorter, som ifølge deres Karakter rettest ere at karakterisere som Foderbygsorter, samt endvidere forskellige Sorter 6radet Byg.

Forsøgene omfatte saa vel Forsøg paa 5 faste Forsøgsstationer som Forsøg ved Fordeling af Saasæd til et større Antal Jordbrugere i Landets forskellige Egne.

Paa de 5 faste Forsøgsstationer: Brattingsborg, Wedellsborg, Kristiansminde, Gjorslev og Knuthenborg udsaaedes 32 forskellige Sorter og det saaledes, at der paa hver Station fandtes 3 à 4 analoge Forsøgsrækker. De 2radede og et Par af de 6radede Sorter, som angaves at kræve tidlig Udsaaing, saaedes paa alle Stationer den 14de og 15de April, de andre Sorter 14 Dage senere.

Til Forsøg hos Jordbrugerne er fordelt Saasæd af Hallettshby, Prenticeby, Steensgaardsby og Gl. Lerchenborgby. Uddelingen af Saasæd fandt Sted ved Medvirkning af Landboforeningerne. Der fordeltes gennem 6 Landboforeninger ialt 187 Sædprøver, svarende til 9350 Pund Saabyg, og der er fra alle disse Folk modtaget Meddelelse om Udfaldet af Forsøgene samt indsendt de forlangte Prøver af Avlen.

Man har paa Grund af forskellige Omstændigheder: Aarets Tørke osv., ikke fundet det rigtigt at forelægge Offentligheden de umiddelbare Resultater af Aarets Forsøg, men det er Hensigten til næste Aar at foretage lignende Forsøg og da muligvis samtidig med de derved indvundne Resultater at vedføje de tilsvarende for dette Aars Forsøg. For at faa en Dom over Kvaliteten af Avlen efter de forskellige Bygsorter, have de Herrer Grosserer S. Plum, Lektor Johannsen og Kjøbmand Majus Thorsen som sædvanlig bedømt Forsøgsprøverne, som have været udstillede i den af de samvirkende sjællandske Landboforeninger foranstaltede almindelige Maltbygudstilling, ligesom Lektor Johannsen har fortsat og afsluttet sine ved Udvalgets Foranstaltning udførte Maltningsundersøgelser.

Ved et Foredrag i Landhusholdningsselskabet den 5. April 1893 blev der givet en Oversigt over Maltbygudvalgets hidtidige Virksomhed. Foredraget findes i »Tidsskrift for Landøkonomi«, 12. Bind 5. og 6. Hefte for 1893.

Hvedeforsøgene falde ogsaa i 2 Afdelinger, nemlig dels Dyrkning paa de 5 førnævnte faste Forsøgsstationer og dels Forsøg i spredt liggende Jordbrug.

Besaaningen af Forsøgsarealerne paa de 5 faste Forsøgsstationer slutter sig temmelig nøje til den Plan, der i de forudgaaende Aar i saa Henseende har været fulgt.

Paa hvert af de paagjældende Arealer er saaledes foretaget:

1. Radsaaning af 8 Hvedesorter og Blandinger af saadanne til 5 forskellige Tidspunkter — 1. Saaning 1. Septbr.
2. Radsaanings- og Bredsaaningsforsøg med 5 af disse Sorter ved Anvendelse af 5 forskellige Saamængder.
3. Radsaaning af en Del ogsaa tidligere prøvede Hvedesorter samt af 9 forskellige Squareheadstammer, modtagne fra det tyske Landhusholdningsselskab.

Fordelingen af Saahvede foregik ved Medvirkning af 8 Landboforeninger. Der fordeltes til 43 Jordbrugere fornøden Saasæd til 2 Skpr. Ld. af Squareheadhvede og til 2 Skpr. Ld. af Urtobahvede — 140 Pd. Saasæd til hver.

Hvedeforsøgene for det kommende Aar slutte sig nær til Forsøgene ifjor. Det er Hensigten, naar Resultaterne fra de saaledes indstillerede Forsøg foreligger, at meddele en samlet Oversigt over Hvedeudvalgets hele Virksomhed. I det forløbne Aar har Udvalget havt 9000 Kr. til Raadighed, nemlig 8000 Kr. fra Staten og 1000 Kr. fra Landhusholdningsselskabet.

Fra »Fond til Landmænds Uddannelse« forelaa en Beretning om Virksomheden i det forløbne Aar, som Fondens Sekretær, Justitsraad Hertel, refererede.

Angaaende de ledige Stipendier var der indkommet 13 Ansøgninger, som alle gik ud paa at erholde Understøttelse til Studium paa den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, for at de Vedkommende derefter kunde søge Ansættelse som Lærere ved en Landboskole eller som Konsulenter ved en Landboforening. Af Ansøgerne vare 9 fra Jylland, 3 fra Sjælland og 1 fra Falster. 4 vare Sønner af Husmænd, 3 af Gaardmænd, og Resten Sønner af Mænd i andre Livsstillinger.

Understøttelserne sattes til 15 Kr. maanedlig for 1 Ansøger i 9 Maaneder, 4 Ansøgere i 3 Maaneder og 1 Ansøger i 12 Maaneder, og en Ansøger erholdt 20 Kr. maanedlig i 12 Maaneder. Ialt udgjøre de saaledes tilstaaede Stipendier 735 Kr., og da der var et Beløb af 740 Kr. 74 Øre til Raadighed, bliver der saaledes et Overskud af 5 Kr. 74 Øre at overføre paa næste Aars Regnskab.

Meddelelse fra Præsidiets.

Den nye Ordning af Forsøgsvirksomheden paa Planteavlens Omraade.

Præsidenten. Virksomheden paa Plantekulturens Omraade paabegyndtes for en Del Aar siden af Statskonsulent P. Nielsen paa hans Skolelod i Ørslev; først foretog han Forsøgene uden Vederlag, senere fik han Vederlag derfor af Landhusholdningsselskabet og er nu Statskonsulent. Fra Ørslev rykkede han med sine Forsøg til Tystofte, hvor han først havde 20 Tdr. Land til Raadighed, men senere har faaet mere og nu har 54 Tdr. Land til Raadighed. Foruden denne Forsøgsstation har han endvidere Stationer i Askov og Lyngby og vil sandsynligvis ogsaa faa oprettet en Station i Vendsyssel. Forsøgsstationen i Lyngby er overgaaet til Statskonsulent P. Nielsen fra Foreningen til Kulturplanternes Forbedring, hvis Virksomhed er ophørt i Henhold til den nye Ordning, der blev truffen med Hensyn til Forsøgene paa Plantekulturens Omraade. Da denne Virksomhed udvidedes betydeligt, udkrævedes der selvfølgelig betydelige Midler dertil; medens Hr. Nielsen i Førstningen fik 1200 Kr. aarlig, er Statsbevillingen hertil nu 27,100 Kr. Af denne Sum gaar 10,200 Kr. til Forsøgsstationen i Tystofte, 5,500 Kr. til Forsøgsstationen paa Askov, 4,700 Kr. til Forsøgsstationen i Lyngby og 500 Kr. til Forsøg i Vendsyssel. Endvidere er der ansat til Rejser 1,700 Kr., til Analyser 1,500 Kr., til Rodfrugtforsøg, der udføres paa Stationen i Lyngby ved Redaktør Helveg, 1,500 Kr. og til et Tidsskrift, der skal give Underretning om alle disse Forsøg samt mulig andre Forsøg, 1,500 Kr. Lederen af alle disse Forsøg er Statskonsulent P. Nielsen, under hvem der sorterer nogle Assisterter, og Redaktøren af det nævnte Tidsskrift er Lektor Rostrup.

Etatsraad Eckardt ønskede at vide, om Tidsskriftet blev gratis omdelt til Selskabets Medlemmer.

Præsidenten. Det er Mening, at Tidsskriftet skal tildeles ethvert af Selskabets Medlemmer ligesom »Tidsskrift for Landøkonomi«, men Selskabet maa afholde de dermed forbundne Udgifter.

Konsulentkontoret.

Capitain la Cour. Som bekjendt blev der af Indenrigsministeren ifjor paa Foranledning af Rigsdagen og navnlig da

af dettes Finantsudvalg truffet Foranstaltning til, at Statskonsulentvirksomheden kunde samles i et under Indenrigsministeriet sorterende Kontor, i Spidsen for hvilket der skulde staa en Mand, som overfor Ministeren skulde bære det fulde Ansvar med Hensyn til Administrationen og den dertil knyttede Ledelse af Konsulentvirksomheden, og til samme Kontor blev henlagt Indsendelsen fra Landboforeningerne af de Beretninger, som de Konsulenter, der ere ansatte af Foreninger, der have Statsunderstøttelse dertil, ifølge den af Ministeriet til Understøttelse knyttede Betingelse skulde indsende. Denne Ordning indeholder i sig selv Vilkaarene for en hurtig Afgjørelse af foreliggende Spørgsmaal, samtidig med at den fyldestgjør en anden af de Opgaver, som stilles fra Rigsdagens og Ministeriets Side, nemlig at der saavidt muligt kan føres et samlet Tilsyn med den hele konsultatoriske Virksomhed herhjemme.

Det varede imidlertid ikke længe, efter at denne Ordning var traadt i Kraft, ja den havde næppe faaet Lejlighed til at godtgjøre sin Evne til at arbejde, før der i en Del Landbrugs-kredse viste sig Misnøje hermed, en Misnøje, der havde sit Udspring særlig af to Grunde. For det første mente man, at den konsultatoriske Virksomhed ved Konsulentkontoret skulde blive fjernet fra det praktiske Landbrug og dets Indflydelse, og at dette særlig skulde gjøre sig gjældende ved den fremtidige Uddannelse og Ansættelse af Konsulenterne; og dernæst mente man, at der ved Borttagelsen af Konsulentsagen fra Landhusholdningsselskabet, som hidtil havde uddannet Konsulenterne og havde haft den administrative og faglige Ledelse af Konsulenterne under sig, var beredet Landhusholdningsselskabet en Svækkelse i den Indflydelse, det hidtil havde udøvet. Denne Opfattelse er som sagt gjort gjældende fra flere Sider, medens der saa fra anden Side er blevet stærkt fremhævet, dels at Ministeriet netop har udbedt sig Landhusholdningsselskabets vedblivende Medvirkning ved vigtige Afgjørelser vedrørende Konsulentsagen, og at hertil utvivlsomt maatte henregnes baade Uddannelse og Ansættelse af nye Konsulenter, og dels at Selskabets Virksomhed i andre Retninger er saa omfattende og lægger et saa stort Beslag paa de Kræfter, der ere knyttede til Selskabet, og særlig paa Præsidiets, at det vilde svække istedetfor at styrke dets Indflydelse, men den daglige Varetagelse af den stærkt udvidede Konsulentvirksomhed skulde lægge for stort Beslag paa dets Tid og Kræfter og formindske Præsidiets Tilsyn med og Virksomhed for den Række af andre store Opgaver, som ere henlagte under det, og som efterhaanden melde sig og banke paa Landhusholdnings-

selskabets Dør. Da den ihærdige Opposition mod den saaledes trufne Ordning af Konsulentvæsenet imidlertid havde været henvendt til Aar, besluttede Taleren, hvem Ministeriet havde betroet det Tillidshverv at være Kontorets Leder, sig til at overveje den Situation, hvori Konsulentvirksomheden ved Oppositionens Bestræbelser var bragt, og kom da efter nøje Overvejelse til det Resultat, at ihvorvel han betragtede og endnu i dette Øjeblik betragter den Ordning, der nu finder Sted, for at være den, der er heldigst i alle Retninger, og som bedst tilbyder Vilkaarene for en fyldig, dygtig og heldbringende konsultatorisk Virksomhed, saa god som næppe noget andet Land i Europa kan opvise Magen til, savner den dog et væsentlig Vilkaar for en frugtbringende Virkning, naar den hos en Del af Landmændene savner den ønskelige Tillid. Da hertil endvidere kommer, at Erfaringen i det Aar, der er gaaet, har lært ham, at naar Virksomheden skal ledes fuldt ud tilfredsstillende, kræves der af Lederen af Kontoret, særlig naar det mødes med Misnøje, at han skal ofre hele sin Tid og hele sin Kraft for Konsulatvirksomheden, følge dens Arbejder baade her i Landet og i Udlandet, være opmærksom paa andre Landes Foranstaltninger paa dette Omraade, til enhver Tid staa til Tjeneste for Konsulenterne, saaledes at de ikke skulle vente paa ham, søge ham forgæves eller frygte for at lægge for stort Beslag paa hans Tid, har han, da han ikke kan ofre hele sin Tid paa Konsulentvirksomhed og ikke, det være sagt i al Beskedenhed, har kunnet paapege nogen Mand, som er i Stand til at fyldestgjøre disse Krav, i Juni Maaned til Indenrigsministeriet indgivet et Forslag om, at de bestaaende Regler med Hensyn til Konsulentvirksomheden maatte blive optagen til Revision og eventuel Ordning samtidig med, at han udtalte Ønsket om, at der maatte blive givet Landhusholdningsselskabet og eventuelt Fællesforeningerne Lejlighed til at udtale sig om Sagen.

Kort efter fremkom der fra Fællesforeningernes Forretningsudvalg en Henvendelse til Ministeriet, hvori de udtale et bestemt Ønske om, at Konsulentvirksomheden maa blive ført tilbage og i saa nøje Forhold som mulig til Landbruget. Ministeriet tiltraadte den af Chefen for Konsulentkontoret gjorte Indstilling og opfordrede i en Skrivelse (der oplæstes og vil blive optaget i Konsulentberetningen) Landhusholdningsselskabet til at udtale sig om Sagen efter at have givet Fællesforeningerne Lejlighed til at ytre sig derom. Disses Betænkning er senere fremkommen og gaar ud paa, at Konsulentvirksomheden i sin store Almindelighed ønskes ført tilbage til Landhusholdnings-

selskabet med Undtagelse af, hvad der angaar de udenlandske Konsulenter, som paa Grund af deres særlige Virksomhed ikke staa i stadig Rapport til Landmændene herhjemme. Under Landhusholdningsselskabet foreslaas der dernæst oprettet et Konsulentraad, bestaaende af 5 af Selskabets Bestyrelsesraad i dette Øjemed udvalgte Medlemmer, en af Ministeriet valgt Repræsentant og et af og blandt Selskabets Præsidenter valgt Medlem, der skal være Raadets Formand. Under dette Konsulentraad skulde Statskonsulentsagen henlægges saaledes, at Landhusholdningsselskabet skulde besørge Uddannelsen, Ansættelsen og Afskedigelsen af Konsulenterne, og der skulde aarlig afholdes et eller flere Møder, hvorved samtlige Statskonsulenter skulde samles for at drøfte de aktuelle Spørgsmaal, der særlig ere fremme i Tiden. Til disse Møder skulde ogsaa de Konsulenter indkaldes, der ere ansatte af Foreninger, som ere understøttede af Staten, men selvfølgelig skulde disse Konsulenter ligesom hidtil staa umiddelbart under den Forening, der har ansat dem.

Landhusholdningsselskabet gennemgik selvfølgelig dette Forslag med Opmærksomhed og var enig om, at det i Skrivelsen udtalte Ønske om, at Statskonsulentsagen føres tilbage til Landhusholdningsselskabet med Opgivelse af det hidtil bestaaende Konsulentkontor, var den Vej, der under de forhaandenværende Forhold burde følges; men for øvrigt var Præsidiet af den Mening, at naar Sagen skulde vende tilbage til Landhusholdningsselskabet, vilde den naturlige Basis for en saadan Tilbagegaaende være Forretningsordenen af 3. Oktober 1888 og paa Grundlag af denne udarbejdede Præsidiet da følgende:

Forslag

angaaende Ledelsen og Ordningen af en Del af den af Staten undersøgte landøkonomiske Konsulentvirksomhed, nemlig vedrørende Planteavl, Husdyrbruget, Mælkeribuget, Agrikulturkernen, Redskaber og Maskiner samt Havebruget.

1.

Den øverste Ledelse og Afgjørelse er hos Ministeriet, der tillige bestemmer Forretningsordenen og antager og afskediger Statskonsulenterne.

2.

Uddannelsen og den faglige Ledelse varetages af det

kgl. danske Landhusholdningsselskab, der for den lokale Statskonsulentvirksomheds Vedkommende forhandler med Formændene for Fællesforeningerne og i disses Forfald med vedkommende Næstformænd. Præsidiets for Landhusholdningsselskabet og Formændene for Fællesforeningerne samles 2 Gange aarlig paa Præsidiets Intiativ og under en af Præsidenternes Ledelse for i Fællesskab at drøfte og overveje de forskjellige Forhold vedrørende Konsulentvirksomheden.

3.

Den administrative Ledelse og Expeditionen af de løbende Sager varetages af Landhusholdningsselskabet.

4.

Besvarelser eller Beretninger fra Konsulenterne, som foranlediges ved Ministeriets selvfølgelig fortrinsvise Ret til disses Assistance, indgaa direkte fra Konsulenterne til Ministeriet, naar dette direkte har henvendt sig til dem. Konsulenterne ville derimod have at indsende deres øvrige Beretninger, Betænkninger og andre skriftlige Henvendelser til Ministeriet gjennem Landhusholdningsselskabet.

5.

Landhusholdningsselskabet kan træde i direkte Forhandling med de direkte under Ministeriet sorterende Statskonsulenter, dog at Henvendelser, der ville medføre Rejser eller større Arbejder for de nævnte Konsulenter, maa tilstilles dem gjennem Ministeriet.

6.

Der afholdes aarligt et almindeligt Konsulentmøde, der sammenkaldes og ledes af Præsidiets, og hvortil Fællesforeningernes Formænd, Statskonsulenterne og de statsunderstøttede Foreningskonsulenter indbydes. Ministeriet kan, hvis det ønsker det, lade en Repræsentant overvære og deltage i disse Møder ligesom ogsaa i de Møder, som Præsidiets afholder med Fællesforeningernes Formænd. (Se Forretningsordenens Punkt 2.).

7.

Der afgives aarlig en kort Beretning om den under Indenrigsministeriet sorterende landøkonomiske Konsulentvirk-

somhed. Beretningen udarbejdes af Landhusholdningsselskabet og besørgeres trykt af Ministeriet, efter at være godkendt af dette.

8.

De Arkivsager, som vedrøre de Statskonsulenter, som fremtidig komme til at sortere under Landhusholdningsselskabet, overgaa til Selskabet for at indgaa i den særskilte Afdeling af Selskabets Arkiv, som vedrører Konsulentvirksomheden.

9.

Selskabet maa forudsætte, at Ministeriet vil stille et tilstrækkeligt Beløb til Selskabets Raadighed til Dækning af de Udgifter, som den ovenfor omhandlede Ledelse af Konsulentvirksomheden medfører.

Med Hensyn til Foreningskonsulenternes fremtidige Stilling skal man tillade sig at henvise til det fra Fællesforeningerne fremkomne Forslag, hvoraf en Gjenpart vedlægges.

Chr. Fr. Danneskiold-Samsøe. C. Castenschiold.
J. C. la Cour.

Forskjellen mellem dette Forslag og Fællesforeningernes Forretningsudvalgs Forslag er i flere Punkter meget væsentlig; en Hovedforskjel er saaledes, at medens det sidste forlanger, at Landhusholdningsselskabet skal uddanne, ansætte og afskedige Konsulenter, gaar Præsidiets Forslag ud paa, at Selskabet vel skal varetage Uddannelsen af Konsulenterne og den faglige Ledelse, men derimod ikke Ansættelsen eller Afskedigelsen, da utvivlsomt Staten hverken kan eller vil fravige, at naar den lønner de Vedkommende, maa den ogsaa have Ret til at ansætte og afskedige dem, selv om den giver Landhusholdningsselskabet Lejlighed til gennem Indstilling at gjøre nogen Indflydelse gjældende med Hensyn til disse Forhold. En anden Hovedforskjel mellem de to Forslag er, at medens Fællesforeningernes Forretningsudvalg vil have Konsulentvirksomheden ledet af et Konsulentraad, i Spidsen for hvilket der skal staa en af Præsidenterne, gaar Præsidiets Forslag derimod ud paa, at

Ledelsen af denne Sag som af alle andre til Selskabet henlagte Sager bør bero hos Præsidiets. Præsidiets virker som en Helhed; Præsidenterne ere solidarisk ansvarlige for Varetagelsen af alle til Selskabet henlagte Anliggender, og det kjendes ikke under Selskabets Virksomhed, at en Sag er bleven henlagt under Selskabet saaledes, at en Del af Præsidiets er blevet uden nogen umiddelbar Indflydelse derpaa, hvorfor en Ordning som den af Fællesforeningerne foreslaaede vilde være uden Sidestykke i Selskabets hidtidige Forretningsgang.

Medens Forretningsordenen af 3die Oktober 1888 betroede den daglige administrative Ledelse til den daværende Sekretær, der var levet op med Sagen, altsaa kjendte den fra første Begyndelse af, og til hvem man derfor mente, at man med Tillid kunde overdrage dette Hverv, er det en Selvfølge, at i dette Øjeblik, da Selskabet staar i Færd med at faa en ny Sekretær, af hvem man ikke kan forlange, at han skal være à jour med alle de Forudsætninger, hvorunder Konsulentsagen nødvendig maa administreres, kan den daglige Ledelse ikke overdrages til ham, og der er derfor ikke anden Vej at gaa, end at dette Hverv maa lægges over paa selve Præsidiets.

Præsidiets Forslag blev derefter drøftet med Formændene for Fællesforeningerne, og efter at disse vare blevne bekjendte med det, tiltraadte de det alle og have givet det følgende Paategning:

Idet vi iøvrigt henvise til vort hoslagte Forslag, særlig for Foreningskonsulenternes Vedkommende, skulle vi efter en stedfunden mundtlig Forhandling med Præsidiets for Landhus-holdningsselskabet udtale, at vi for vort Vedkommende ogsaa kunne tiltræde det af Præsidiets ovenfor stillede Forslag.

p. T. Kjøbenhavn d. 27. Novbr. 1893.

Carl Bech

H. Valentiner

Formd. f. Foren. af jyske Landbof.
(dog uden at jeg havde kunnet del-
tage i den mundtlige Forhandling).

Formd. f. de samv. Landbof.
i Sjællands Stift.

Carl Bech.

Fritz Ahlefeldt-Laurvig

Formd. f. Fyens Stifts patriotiske Selskab.

Godsejer Bech var som angivet forhindret i at være tilstede ved denne Forhandling med Formændene, men efterat

han havde lært Forslaget at kjende og talt med de andre Formænd for Fællesforeningerne derom, tiltraadte han det.

Som Betingelse for at fremme Sagen videre og for at kunne komme til at virke uden fornyede Brydninger eller Vanskeligheder ansaa Præsidiet det for ønskeligt, at dets Forslag forelagdes Bestyrelsesraadet. Dette har nu været samlet igaar, og Forslaget er af det blevet modtaget med Velvillie. Der rejste sig ikke nogen som helst Indsigelse mod noget Punkt; man sluttede sig fuldstændig til Forslaget, og det vil altsaa som Følge deraf nu blive tilstillet Ministeriet, der vil have at gennemføre Sagen og, som man haaber, paa den af Landhusholdningsselskabet foreslaaede Maade. Hvor vidt det imidlertid vil lykkes beror jo ikke blot paa Ministeriet selv, men ogsaa paa de Forhandlinger, der blive at føre med Finantsudvalget, eventuelt med Rigsdagen, idet det jo er et Spørgsmaal, hvorvidt man der vil fratage den ved egen Foranstaltning ifjor indførte Ordning. Sker dette, som man maa haabe, vil altsaa Konsulentsagen være ordnet saaledes, at de udenlandske og de videnskabelige Konsulenter vedblivende sortere direkte under Ministeriet, medens de øvrige Konsulenter komme til at sortere under Landhusholdningsselskabet, der da fungerer paa Ministeriets Vegne. Konsulenterne vedblive at være Statskonsulenter, men ere da, ligesom i tidligere Tid, henviste til at forhandle med Landhusholdningsselskabet, naar Ministeriet ikke direkte henvender sig til dem. Det er klart, at med det Omfang, som Konsulentsagen har faaet, vil dens Ledelse, som tidligere berørt, stille overordentlig store Krav til Præsidiet, men Taleren vilde dog haabe, at de derved opstaaede Vanskeligheder maatte kunne overvindes.

Landbrugskandidat Laub (Sludegaard) vilde udtale en varm Tak for det Forslag her var fremkommet om at faa Konsulentsagen ført tilbage til Landhusholdningsselskabet; — Taleren havde ikke nogen Berettigelse til at fremføre denne Tak paa andres Vegne, men han var overbevist om, at mange Landmænd vilde være med til at underskrive den, — og hans Tak gjaldt ikke mindst den Mand, som har bragt betydelige Ofre for den Ordning, som nu finder Sted. Han føler sig aldeles sikker paa, at Konsulentsagen var i gode Hænder nu og vilde blive varetaget paa bedste Maade, selv om de Forandringer eller det Forslag, der var kommen fra Fællesforeningerne ikke skulde blive gennemført, men der ligger bagved det Forslag, der er kommen fra Fællesforeningerne et Principspørgsmaal, som maaske bør komme frem. Man har sagt, der er en Tendens til i høj Grad at benytte Formændene

i Fællesforeningerne som repræsenterende Landbruget, medens det dog ved mange Lejligheder vilde være gavnligt at se hen til Fagdygtigheden i de specielle Spørgsmaal. Taleren troede ikke, at han fornærmede nogen af Formændene ved denne Udtalelse, og han var i hvert Fald sikker paa, at de to Formænd, med hvem han stod i personlig Forbindelse, vare enige med ham i hans Bemærkning. Taleren skulde ikke komme nærmere ind paa, hvad der i den nærmeste Tid mulig kunde foranledige, at der kunde blive Tale om at vælge Repræsentanter for Landbruget, men han kunde da i ethvert Tilfælde ønske, at Fagdygtigheden blev taget i Betragtning.

Kapitain la Cour havde ingenlunde forstaaet Hr. Laubs Udtalelse om Fagdygtigheden saaledes, at han udtalte sig imod, at Præsidiets skulde tage Sagen i sine Hænder, men iøvrigt vilde han med Hensyn hertil bemærke, at for 8 à 9 Aar siden bragte han som Selskabets Sekretær et Forslag frem om, at Landhusholdningsselskabets Bestyrelsesraad skulde dele sig i Sektioner for paa den Maade at tilføre Landhusholdningsselskabets Centralledelse den Fagdygtighed, der muligvis maatte kræves, og for i det hele at knytte de 36 indflydelsesrige Medlemmer, der danne Bestyrelsesraadet, tættere til Selskabet og faa dem til stadigere Medarbejdere i Selskabets Anliggender, end man ellers kan paaregne. Der blev imidlertid dengang fra flere Sider og det endog fra indflydelsesrige Sider bestemt hævdet, at det vilde man ikke gaa ind paa. Man kunde, mente man, ikke sidde spredte hele Landet over og varetage en bestemt Virksomhed saasom Husdyrbruget, Mejeribruget osv., og Talerens Forslag faldt fuldstændig. Da derfor Fællesforeningernes Forslag angaaende den foreliggende Sag kom frem, bragtes den Skæbne, som hans eget Forslag havde lidt, ham i Erindring, og han saa derfor i Bestyrelsesraadets tidligere Stilling allerede en Hindring for, at Fællesforeningernes Forslag vilde blive vedtaget; men en endnu væsentligere Hindring for dette Forslags Vedtagelse saa han dog deri, at det af Fællesforeningerne foreslaaede Konsulentraad, med 5 Specialister, en for Hestebrug, en for Kvægbrug, en for Mejeribrug osv., overordentlig let vil medføre Uoverensstemmelser og Brydninger, som vilde virke uheldigt, naar f. Ex. »Specialisten« kommer i Modstrid med vedkommende af Staten valgte og ansatte Konsulent. Af disse to Grunde mente Taleren, at Fællesforeningernes Forslag, hvad Konsulentraadet angik, ikke kunde følges; desuden tør man vel gaa ud fra, at Præsidiets i forekommende Tilfælde ikke forgjæves vil paakalde Bestyrelsesraadets gode Raad i denne Sag.

Landbrugskandidat Laub følte sig, som han sagde før, fuldt ud betrygget ved den foreslaaede Ordning og fandt derfor ikke Anledning til at imødegaa noget af, hvad Capitain la Cour fremførte. Han har nu bedet om Ordet for at sige — da han er blevet opfordret dertil — hvad det er for Valg, han hentydede til i sin forrige Udtalelse. Han havde tænkt paa den Landbokommission, som mulig vil blive nedsat i en nærmere Fremtid. Efter det Forslag, der er fremkommet angaaende dette Valg, stod det for Taleren, som om Landbruget blev repræsenteret i for ringe Grad i denne Kommission. Han syntes, at Rigsdagen maatte kunne nøjes med færre Repræsentanter og lade Landbruget faa nogle flere. Hvis Landbruget saaledes f. Ex. kun skulde vælge 4 Repræsentanter, kunde man jo tænke sig det Forhold, at det blev de 4 Fællesforeningers Formænd, og det var det, Taleren vilde tage en Reservation imod; det vilde han ikke anse for fuldt ud heldigt.

Forpagter Løppenthin forekom det, da man borttog Konsulentsagen fra Landhusholdningsselskabet, at man ligesom berøvede det gamle Selskab den Prestige, som det havde havt gennem en Række af Aar. Han syntes, at Landhusholdningsselskabet, hvis Præsidium og Bestyrelsesraad vælges af Landbruget, maatte absolut være den bedste Administrator paa dette Omraade, og han kunde derfor ikke andet end udtale sin oprigtige Glæde over, at man nu tænkte paa at faa Konsulentkontoret hævet og Konsulentvirksomheden atter lagt ind under Landhusholdningsselskabet

Kjødeportsagen,

som Medlemmerne tidligere vare gjorde bekendte med gennem en trykt Beretning, gav ikke Anledning til nogen Omtale.

Mælkeripersonalets Uddannelse og Mejerskevikarer.

Konsulent Bøggild. Sagen angaaende Mælkeripersonalets Uddannelse findes omtalt i Selskabets Aarsberetning¹⁾, som nu er omsendt til alle Selskabets Medlemmer. Der var iaar bevilget 6000 Kr., og der er uddelt Understøttelse til 24 Mejersker og Mejerister, hvoraf de fleste have tilendebragt

¹⁾ Se Aarsberetningen for 1892—93, Side 81—87.

deres Uddannelse. — Hvad Mejerskevikarer angaar, da findes denne Sag ogsaa omtalt i Selskabets Aarsberetning ¹⁾).

Forpagter Bokelmann troede, det var en meget heldig Foranstaltning at have en Mejerskevikar til Raadighed, og man var vistnok tilfreds hermed. Taleren vilde henstille til Konsulent Bøggild, om det ikke ogsaa kunde være heldigt at have en Vikar for Fodermestre.

Konkurrence om Byggeplaner for Gaarde og Huse.

Justitsraad Hertel. Der er ikke noget at berette om denne Sag udover, hvad der findes i Aarsberetningen ²⁾). Naar man ser hen til det Antal Exemplarer af Prisopgaver, som ere afhentede paa Kontoret, kan det antages, at der vil indkomme mange Besvarelser. Endnu er der ikke indkommet nogen, men Fristen for Indleveringen er ogsaa først udløben den 1. Januar 1894.

Vejledning om Lynafledere.

Præsidenten. Selskabet har anmodet Cand. Appel af Askov om at skrive en Vejledning med Hensyn til, hvorledes Lynafledere skulle være konstruerede, fordi der foreligger en Del Tilfælde af Ildebrande, hvis Opstaaen tilskrives Lynafledere. Hr. Appel har nu afgivet sit Manuskript, som vil blive trykt og udgivet som Landbrugsskrift. At det har været saa længe, inden Skriftet blev færdigt, ligger for en Del i, at Hr. Appel har besøgt Udstillingen i Chicago, hvor der havde været en større Fremstilling af Lynafledere og deres rigtige Anvendelse.

Forsøg med Latringødning.

Præsidenten. Cand. Meulengracht, som har beskæftiget sig en Del med saadanne Forsøg, har til Selskabet indgivet en Plan over, hvorledes Forsøgene skulde iværksættes og udføres, men Udgifterne vilde blive saa store, at Landhus-holdningsselskabet ikke har turdet inlade sig derpaa, og det saa meget mindre som Hr. Meulengracht gaar ud fra, at disse Forsøg maa strække sig over en længere Aarrække.

¹⁾ Se Aarsberetningen fra 1892—93, Side 88—90.

²⁾ Se sammesteds Side 123—26.

Efter at Generalforsamlingen saaledes var gjort bekendt med de Meddelelser, Præsidiets havde at gjøre, forelagdes Forslag til Virksomhedsplan og Forslag til Budget for det kommende Regnskabsaar. Forslaget havde været forelagt for Bestyrelsesraadet og var drøftet og vedtaget af dette.

Budgetforslaget for Regnskabsaaret 1ste April 1894 til 31te Marts 1895 var saalydende:

Indtægt.

Konto.	Forventet Kassebeholdning $\frac{1}{4}$ 1894....	429 Kr.
A.	Medlemskontingenter.....	15600 -
B.	Renter af Selskabets Aktiver.....	10510 -
C.	Statskassens Tilskud.....	13200 -
D.	Bidrag fra det Classenske Fideikommis.....	1600 -
E.	Bidrag fra det Raben-Levetzsauske Fond.....	1000 -
F.	Etatsraad Schous Legat.....	200 -
G.	Grosserer G. Buscks Legat.....	77 -
H.	Grosserer N. F. Muncks Legat.....	42 -
I.	Godsejer Chr. Schmidts Legat.....	4000 -
K.	Sjællands Stifts Brandforsikringsfond.....	191 -
L.	Etatsraad Philip W. Heymans Legat.....	189 -
M.	Pastor emer. Jørgensen og Enkes Legat.....	18 -
N.	Forskjellige Indtægter.....	2044 -
O.	Laan.....	3500 -

Forventet Indtægt... 52600 Kr.

Konto.

Udgift.

1.	Udgivelse af Skrifter.....	4000 Kr. kalkul.
2.	Anskaffelse af do.....	7500 - kalkul.
3.	Selskabets Foredrags- og Diskussionsmøder..	800 - kalkul.
4.	Agrikulturkemiske Undersøgelser.....	400 - kalkul.
5.	Plantekulturens Fremme.....	9000 - fast.
6.	Husdyrbrugets Fremme.....	1600 - kalkul.
7.	Mælkerbrugets Fremme.....	4500 - kalkul.
8.	Undersøgelserrejser.....	800 - kalkul.
9.	Selskabets Lærlinger.....	300 - kalkul.
10.	Hædersbelønninger for Landbofid.....	400 - kalkul.
11.	Landbrugets Binæringer.....	100 - kalkul.
12.	Udstillinger.....	2000 - kalkul.
13.	Nordlige Bilande.....	500 - kalkul.
14.	Lønninger og Enkeunderstøttelser.....	10000 - kalkul.
15.	Regnskabets Revision.....	80 - fast.
16.	Fragt og Porto.....	1200 - kalkul.
17.	Kontorudgifter.....	2200 - kalkul.
18.	Husleje og Inventarium.....	2200 - kalkul.
19.	Uforudsete Udgifter.....	500 - kalkul.
20.	Godsejer Chr. Schmidts Legat.....	4000 - fast.
21.	Sjællands Stifts Brandforsikringsfond.....	191 - fast.
22.	Renter og Depositogetbyr.....	200 - kalkul.

Udgift.... 52471 Kr.

Forventet Kassebeholdning $\frac{1}{4}$ 1895.... 129 -

52600 Kr.

Præsidenten havde ikke mange Bemærkninger at gjøre til Budgetforslaget, eftersom det ene Budget ikke er saa meget forskjelligt fra det andet. Med Hensyn til Konto 2: Anskaffelse af Skrifter, skulde Taleren bemærke, at der eventuelt med Regeringens Understøttelse vilde blive udgivet et Skrift, af Propr. Krarup, som omhandler Landbrugets Stilling her i Landet fra Begyndelsen af Fyrrerne og til Nutiden; han er færdig med det første Bind, der omhandler det sydøstlige Jylland, og man antager, at Ministeriet fremdeles vil yde ham Tilskud til Fortsættelsen. Man har antaget, at det vil være af Interesse for Selskabets Medlemmer at komme i Besiddelse af dette Værk, og derfor er der opført 1000 Kr. til dets Anskaffelse. Paa samme Konto staar endvidere opført 500 Kr. til Anskaffelse af det tidligere omtalte »Tidsskrift for Planteavl«. Kontoen for Mælkeribrugets Fremme er forhøjet med 500 Kr. og til den danske Landmandsforsamling i Randers i 1894 er opført 2000 Kr. Hvad Kontoen for Revision af Selskabets Regnskaber angaar, da er den kun opført med 80 Kr., men de af Selskabet udnævnte Revisorer have indstillet til Selskabet, at den Medhjælp, som de have ved Talrevisionen, herefter vederlægges med 150 Kr. Herpaa har Selskabet imidlertid ikke kunnet gaa ind, men Præsidiet har fundet, at 120 Kr., altsaa en Forhøjelse af det oprindelige Beløb med 50 pCt. kunde være passende, og samme Mening har Bestyrelsesraadet havt, hvorfor der her indstilles, at denne Konto forhøjes til 120 Kr.

Kammerjunker v. Rosen spurgte om, til hvilket Tidspunkt det nye Forslag med Hensyn til Lærlingeinstitutionen skulde træde i Kraft.

Præsidenten. Forslaget kan træde i Kraft den 1ste Maj 1894, men da det vil medføre forøget Udgift for Husbonderne, har man paa Grund af de daarlige Tider anset det rigtigst først at lade det træde i Kraft den 1ste November 1894.

Da ellers ingen ønskede at udtale sig om Virksomhedsplanen, Budgettet, eller det dertil stillede Ændringsforslag, gik man til Afstemning, hvorved samtlige Forslag vedtoges enstemmig.